

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉG ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetemi tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10.489. szám.

Nyílt levél

Dr Damokos Andor alispán urhoz.

Bajos olyan dologról beszélni: a mi nincs; mert a „nincs” a „van”-nak olyan tagadólagos állapota, melyben a „nincs” van és a „van” nincs. Már pedig én most olyan tárgyról óhajtok itt Nagyságoddal, a nyilvánosság színe előtt beszélni, a mi — legalább — Udvarhelyen, de az egész Udvarhelyvármegyében „nincs” — tudniillik: zenei életünkéről, aminek hiányát nemcsak minden valamire való művelt embernek, de minden szülőnek is sajnosan éreznie kell, aki gyermekeit legalább a zene elméleteibe óhajtja bevezettetni.

Van a németnek egy jellemző mondása:

„Wo man singt, da lass dich nieder,
Nur böse Leute haben keine Lieder“;

ami magyarul körülbelül azt jelenti: ahol dalolnak, telepedj le, csak rossz embernek nincs éneke. Már pedig a legsötétebb pesszizmussal sem vádolhatjuk meg a székely népet azzal, hogy a dalt, a zenét nem szereti, mert épen a nép ajkán terem, minden tanítás nélkül, mintegy benső ösztöne megnyilatkozása-ként, az a tömértelen sok szép nóta, melyen sirva vigad a magyar és mely épen eredetiségénél fogva még zeneileg is jóval közvetlenebbül hat a magyar kedélyre, mint a fővárosban gyártott műnépdalok, mert ez utóbbiak nagy része, a fővárosi orfeumokban énekelt kifecamított kuplák ritmusára és dallamára van faragva. De maradjunk szigorúan tárgyunknál és állapítsuk meg, — ami ugyan könnyű dolog, — hogy sem Székelyudvarhelynek, mint a megye központjának, sem a megyének magának zenei élete nincs és ez önvallomásunkat csak pirulva tehetjük meg, ha áttekintünk a szomszédos Segesvárra, mint hozzánk legközelebb eső példára és meglátjuk, hogy ott a társadalom egyik leglényegesebb összekötő kapcsát, épen a város kifejtett zenei élete képezi; pirulva látjuk, hogy a szomszédos Segesvárt hébe-korba mégis inkább felkeresi egy-egy nevesebb művészegyenység a hangversenyével, mint bennünket, akik az intelligencia számarányát tekintve, mégis csak elsőséggben volnánk és ime lezajlott a hangverseny-évadunk a nélkül, hogy bár egy tizedrangu művész is megtisz-

telt volna bennünket zenei képességeinek bemutatásával. Amde ott a szomszédban a zene, a dal művelése életszükségletet, nélkülözhetetlen kulturális eszközt képezi a társadalomnak, mely vállvetve törekszik azt minél magasabb művészi tökélyre emelni, amíg mi megelégszünk azzal, ha egyesek egyéni hajlamukat követve, a zenét és éneket privát passzióból művelik. A szomszédban öt-hat daláregylet kel nemes versenyre egymással, nálunk a mult dicsőségében elerjedt dalárda csak „volt” és tagjai, mint a megoldott kéve, vezető és tanítás nélkül várják a megváltót, aki a testületet — mint ilyet — ismét új életre, új működésre, új énekekre és csapongó, jó kedélyre tömörítse össze. Vannak egyes kiváló műkedvelőink, kik máris bizonyos magasabb zenei nivóra emelkedtek; önszorgalmukból és a lelkükben gyökerező szép iránti hajlamból talán már a műkedvelés keretéből is kinöttek, — mint Nagyságod is — de ezek egyedül, izolálva állnak, mert nem találják meg a társuláshoz való rokonlelkekhez vezető utat. Így egész zenei életünk a fillérestélyeken, felekezeti jellegű estélyeken megnyilvánuló közepes műkedvelésre szorítkozik, vagy a legjobb esetben gyönyörködhetünk a korcs-mákban egyetlen cigányzenekarunk nem épen változatos műsorában. Hogy ezen nemcsak változtatni, de segíteni is kell, — reménylen — minden legkisebb zenei érzékkel és hajlammal bíró művelt ember szent meggyőződése. Egy ilyen nagy város, megyei központ, az intelligencia gyűlhelye, három nagy főiskola és egyéb kisebb intézetek már nem lehetnek el zeneiskola nélkül, mert ennek hiánya a várost, a kisebb községek sorába degradálja. Zenei életünk fejlesztésének első és elengedhetetlen feltétele egy városi vagy megyei magasabb zeneiskola felállítása, mely hivatva legyen nemcsak egyes hangszerekben, hanem az énekművészetben is elméleti és gyakorlati kiképzést nyújtani. A gyermekeknek már zsenge korában kell a zene művelését lelkébe oltani, mert abban a korban szokott a gyermekben a művészi hajlam és tehetség megnyilvánulni; de zeneiskola nélkül a szülők is meg vannak fosztva a lehetőségtől, hogy a gyermekekben netán szunnyadó tehetséget észleljék, kiképeztes-

sék, mert hiányzik hozzá a leg-
elemibb feltétel: az iskola...

El vagyok rá készülve, sőt teljes bizonyossággal meg is állapíthatom jó eleve, hogy lesznek olyanok, még pedig sokan, akik azt fogják mondani: „jó nekünk így is; megéltünk eddig, megéltünk ezután is nélküle.” Lesznek mások, kik viszont azt gondolják, hogy eszmékben ugyan gazdagok, de kivitelben szegények vagyunk; vagy lesznek olyanok, akik az eszme kivitelének realitásában kételkednek. Hát megnyugtathatom valamenynyit, mert eddig szerzett tapasztalataim, észleleteim megrögzítették bennem a meggyőződést, hogy Székelyudvarhelyen egy zeneiskola felállítása a közönség, a szülők, az érdekelt zeneileg képzett egyének általános óhaját, sőt már elodázhatatlan szükségét képezi, mert az eddig itt levő, bár buzgón működő és oktató, magántanítók elégtelenek a jelentkezők alapos kiképzésére.

És hogy ne csak eszmével, de szerény gyakorlati tanácsommal is hozzájárulhassak zenei életünk fellendítéséhez, első sorban égetően szükségesnek tartanom nemcsak a feloszlott férfidalegylet minél előbbi újjáalakulását, hanem magas szellemi élvezetű egy „női dalegylet” szervezését is óhajtanám, hogy azután ez a két egymástól külön szervezett dalegylet, majd ha a tökéletesedés felé haladt, együttesen magasabb szabású zene-műveket is legyen képes interpretálni.

A második lépés volna, ha a városunkban levő, egyes hangszereken képzett műkedvelő egyének, egymáshoz közelednének és egy műkedvelő vonós négyessé vagy ami még helyesebb, műkedvelő zenekarrá alakulnának, melyből azután a vonós-négyes mintegy önkéntelenül is kifejlődhetne.

Harmadik, de szükségképpen legelsőnek a zeneiskola létesítését már a jövő tanévre feltétlenül érdekelnek tartom; és ennek létrehozására megyének, városnak, az összes tanintézeteknek, de az egész társadalomnak is szilárdan tömörülni kell. Egy kis áldozat az egyik, sok jóakarat a másik részről feltétlenül biztosítaná az iskola költségeit.

Nagyságos uram! Azt hiszem, ez eszméket már volt szerencsém egy alkalommal magánbeszélgetésünk folyamán felvetni; azért hozakodom most velök a

nyilvánosság elé, hogy a közvélemény is foglalkozzék és lássa be, sőt követelje minél előbbi megvalósításukat; én Nagyságodban, mint a zene és művészet lelkes barátjában látom és keresem azt a hivatott egyént, aki energiával, lángoló lelkesedéssel magáévá tehetné és diadalra, győzelemre juttathatná ezt az eszmét, mely városunk zenei fejlődésének nemcsak az alapját teremthetné meg, de végső eredményében kihatna társadalmi életünk szilárdítására, asszimilálására is. Engedje reménylenem, hogy lelkesedésébe vetett hitem jogosult és engedje hinnenem, hogy minden eszköz megragadásával sietni fog az eszmét megvalósítani

Hazafias üdvözléssel kész hive:

Deréki Antal.

— A képviselőház e hó 18. iki ülése szokatlanul népes volt; a függetlenségi párti képviselők csaknem teljes számmal jelentek meg, mert az elnökség távirati uton rendelte fel őket. Napirend előtt Henz Károly, Székács tót nemzeti képviselőt vádolja, hogy a darabont miniszterekkel paktált, pedig választói néppárti programmal választották meg. Biztos adatai vannak, hogy Székács állandó összeköttetésben állott Kristóffyval és kémszolgálatot teljesített a néppárt ellen. A leleplezés nagy hatást keltett a Házban. Ezután általános figyelem mellett Kossuth Ferenc miniszter állott fel szólásra. Nehány lap azzal vádolta, hogy ő tudott volna Vörös László kormányalakítási tervéről, sőt a Vörös által alakítandó minisztériumban tárcát is ígért vállalni; Kossuth mely csendben a következő rövid kijelentést tette: „T. képviselőház! Ámbár nem akarom azt a szokást meghonosítani, hogy némely lapban közölt hamis híreket ide a Házba hozzák, mégis, mint-hogy a világsajtót kezdi bejárni egy budapesti lapnak az a híre, mint-hogy ha nekem és a függetlenségi pártnak, amelyet én képviselek, bármi köze lett volna azzal, hogy a volt kereskedelmi ügyvivő: Vörös László miniszterelnökséget vállaljon: itt a Ház előtt kijelentem, hogy ez teljesen merőben légből kapott mese és ebből egyetlen egy szó sem igaz, a mennyiben ez a közlemény én reám és a függetlenségi párttra vonatkozik.” Ennek a rövid nyilatkozatnak olyan meglepő és óriási hatása volt, Kossuthot olyan lelkes eljenzéssel ünnepelték, hogy az elnök kénytelen volt az ülést tíz percere felfüggeszteni. Szünet után Lengyel Zoltán mentelmi ügye került tárgyalás alá és a Ház egyhangú határozattal kimondotta, hogy Lengyel Zoltán mentelmi jogát felfüggesztik. Folytatólagosan a munkások biztosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása következett, melyet általánosságban a Ház már a szombati ülésében elfogadott. A hétfői üléstől kifolyólag lovagias

affér is támadt; Hodzsa Milánt provokáltatta Szemrecsányi György, mert beszédében azt mondta róla, hogy nem szavazhat; Hodzsa a párbajt azon indoklással tagadta meg, hogy mint kultúremlék, a párbajt nevetséges hülyeségnek tartja.

Kiskoru egyének kívándorlása ellen.

Székelyudvarhely, 1907. febr. 21.

1. Folytatás.

Áttérve az alispán ur ellenvetéseinek másik alapeszméjére, ebben az előbbi alapeszmével szemben ellendmondást látunk. Ugyanis míg az első sorban hangoztatott ellenvetések a „lex specialis vagy posteriori derogat” elvéből kiindulva ellentétet látnak a két törvény kérdéses rendelkezései között; addig a további ellenvetések mégis megengedik, hogy a gyámi törvény követelménye is alkalmazható volna, ha ezt a kívándorlási törvény kifejezetten megkivánná. Ez utóbbi felfogás szerint tehát a két törvény követelménye között ellentét nincsen.

Az alispán ur további ellenvetéseiben is tehát ama felfogásunk elismerése van benne, hogy a kívándorlási és gyámi törvény illető követelményeit a „lex specialis vagy posteriori derogat” elve alapján szembeállítani nem lehet.

Ettől eltekintve vegyük egymagában fontolóra az ellenvetések második csoportjának alaptételét. Szó szerint így hangzik ez az alispán ur válaszában: «Ott, ahol valamely nyilatkozat érvényéhez a törvény a gyámhatósági beleegyezést megkivánnja, ezt mindenütt világosan kifejezi s nem engedi, hogy ez *tisztán csak* a gyámi törvény intézkedéséből legyen következtethető.»

Ez a tétel tulajdonképpen azt mondja, hogy egy törvény nem elég, hanem két törvény szükséges hozzá. Aztán olyasmit is fejez ki, hogy az öregebb, ősi törvények mindig rászorulnak az újabb törvények approbálására s ez approbálás nélkül mitse érnek. Ha nem ismétlik őket, akkor az újabb törvényekkel szemben fenn nem állhatnak, habár az újabb törvények által nem érintett más viszonyokra vonatkoznak is.

Hát ezt az állítást elfogadni nem lehet, mert kétségen kívül áll, hogy egy törvény hatályossága magából az illető törvényből fakad. Nem függhet tehát attól, hogy őt egy következő törvény ismételje. Ha a következő meg nem változtatta, vagy ellenkezőt nem rendelt, akkor a törvénynek önmaga erejéből érvényesülnie kell és fenn kell maradnia. És ha az új törvény *csak összefüggő, de nem ugyanazon* viszonyokra vonatkozik, mint a régi törvény, akkor is az új törvény által nem rendezett, de összefüggő viszonyra nézve érvényesülnie kell a régi törvénynek. Ez nem kiterjesztő magyarázata az új törvénynek, hanem egyszerűen betartása a régi, hatályon kívül nem helyezett törvénynek.

Éppen a kívándorlási törvény alkotásánál találunk erre az általunk hangoztatott elvre példát. És éppen a kívándorlás korlátozásait felsoroló szakasz meghozatalánál.

Tudjuk, hogy a mezőgazdasági munkásokról szóló 1898. II. t.-c. is kihat a kívándorlás korlátozására. Ugyanis e törvény 36., 37. és 38. §-a alapján a munkaadónak joga van arra, hogy munkáit a huzamosabb tartamu földmivelő-munkák teljesítése előtt el ne engedje, sőt karhatalommal is visszahozassa. Éppen e jogra való tekintettel a képviselőház közgazdasági bizottsága belefoglalta a kívándorlási törvény javaslatába azt is, hogy az 1898. II. t.-cikknek megfelelő munkaszerződés teljesítése előtt a munkás ki ne vándorolhasson. Azonban az igazságügyi bizottság javaslatára e korlátozás nyílt kimondását azzal az indoklással

hagyták ki a törvényjavaslatból, hogy „más törvényben biztosított jogot e törvényben ismételni felesleges.” Ime tehát a kivándorlási törvény meghozatalánál éppen az az elv érvényesült, hogy más törvények rendelkezéseit akkor se kell ismétetni, ha azok a törvény taxatív korlátozásainak szaporítására vezetnek. Elég az, hogy azok a rendelkezések más törvényben megvannak. „Felesleges” azokat újból hangoztatni, mert ismétlés nélkül is kell érvényesülniök. Láttuk, hogy a gyámi törvény 113. §. 4. pontja nem is a kívándorolni szándékozó kiskorúnak, hanem a törvényes képviselőnek szab feltételeket, hogy ez mily alapon szerezhet jogosultságot a kiskoru kívándorlásának intézésére. A gyámi törvény tehát egy, a kívándorlás tényén kívül álló egyénre hat s azt se a maga kívándorlási szabadságában korlátozza, hanem nyilatkozatadásra való jogosultságában. A gyámi törvény rendelkezése tehát egyáltalán nem terjeszti ki a kívándorlás korlátozásának törvényben felsorolt tetteit s így még azt sem mondhatjuk, hogy a kívándorlási törvény szabadságot korlátozó 2. §-át újabb korlátozással szaporítaná. De ha még ilyen újabb korlátozás is lehetséges, ha azt más és nyíltan hatályon kívül nem helyezett törvény rendeli (mint ahogy lehetséges a munkaszerződési kötelekben levőknél az 1898. II. t.-c. szerint), akkor mennyivel inkább bizonyos, hogy a gyámi törvénynek nem is egy kivándorlóra s nem is a kívándorlás tényére, hanem csak azzal összefüggő viszonyokra vonatkozó rendelkezéseit be kell tartani. Be kell tartani pedig nem annak ellenére, hanem éppen azért, mert hallgat ama rendelkezésről a kívándorlási törvény.

A későbbi törvényekben ha külön fel is említődik a gyámhatósági jóváhagyás szüksége, ebből még nem lehet szabályt vonni, hogy ily külön felemlítés nélkül nincs a gyámi törvény gyámhatósági jóváhagyásra vonatkozó kívánalmának nyomatékossága. Mert igaz ugyan, hogy ez a külön felemlítés a későbbi törvényekben divik, de ezzel nem a gyámi törvény kívánalmát akarják approbálni, hanem éppen a maguk rendelkezését akarják nyomatékossabbá tenni a gyámi törvény vonatkozásának felhozásával. Nem a régi törvény támaszkodik az újra, hanem az új a régre.

De inkább csak olyan esetben történik ez a felemlítés is, mikor egy-egy vonással változtatják, módosítják a gyámhatósági jóváhagyás kívánalmát. Éppen az alispán ur ellenvetései között idézett házassági törvény 8. §-a is külön felemlíti a gyámhatósági jóváhagyás szükségét, de oly vonatkozásban, hogy ez által meg is változtatja a gyámi törvénynek azt a rendelkezését, mely szerint 18, illetve 16 éven alóli kiskoru házasságához minden esetben jóváhagyás kellett. Itt tehát a változtatás miatt szükség volt a külön felemlítésre.

Általában is azonban, éppen az 1877. XX. t.-c. 113. §-ára nézve bírói gyakorlat elve az, hogy ebből a szakaszból származtatják le a gyámok jogosultságait, jogkörét. Ennek a szokásjognak lerontására nem elég az, hogy egy törvény abban a 113. §-ban foglalt kívánalomra se nem utal, se azt ki nem zárja. Ha ki nem zárja, akkor annál élénkebben utal rá ama szokásjog felfogása.

(Vége következik.)

Hitelszövetkezet.

A székelyföldi gazdasági akció 1905. évi működésének ismertetése című füzetből idézem a következőket: Ma azonban még itt állunk tehetetlenül, olvassuk napról-napra az árverési hirdetményeket s látjuk egy-egy vásári napon, mikor bejön

a városba a székely ember, mint viszi a különböző takarékpénztárakba kamatokra s legjobb esetben valamelyes kis törlesztésre keservesen szerzett filléreit. (58 oldal).

Feltétlen igazat adok a székely kirendeltség fenti állításának. Hasonló állapotoknak én is voltam szemtanúja. — Sőt még többet is tudok; azt is tudom, midőn a szorgalmas munkás székely ugyiszólva önmagától, családjától megvonva a legszükségesebbeket, takarékpénztárakba rakta összegyűjtött koronáit. A takarékpénztár megbukott. A pénz nagy része oda veszett. Isten tudja hova?

Ezen szomorú állapotokból a székely kirendeltség 50 éves törlesztéses kölcsönökkel akarja megszabadítani a székelységet. Egy ember életében 50 év nagy idő. Az unokák vállaira nem szükséges a terhet előre gördíteni.

Az eladósodott székely nép terhein könnyíteni s a népet örökös kamat fizetéstől megszabadítani csak úgy lehet, ha minden székely közösségben meg lesz az országos központi hitelszövetkezet kötelekbe tartozó hitelszövetkezet.

Allításomnak élő bizonyítéka a siménfalvi hitelszövetkezet, mely 1895. évi január 1-én 98 taggal alakult meg s azóta évről-évre fokozatosan fejlődve, ma 300 tagot számlál.

A hitelszövetkezet kezdetben kölcsönöket 7 $\frac{1}{2}$ százalékra adta, ma 6 $\frac{1}{2}$ százalékra váltóra, indokolt esetben kötvényre is ad. Minden kölcsönkerő köteles pontosan megjelölni, hogy a kölcsönvett pénzt mire használja fel, pl. építés, állatvásárlás stb. A hitelszövetkezet igazgatósága szigorúan őrködik, hogy a könnyelmű, pazar emberek kölcsönt ne kapjanak.

A hitelszövetkezet legfőbb előnye, hogy a takarékosagra serkenti tagjait. A megtakarított és a hitelszövetkezetbe helyezett koronái után tisztességes kamatot kap minden tag.

A siménfalvi hitelszövetkezet 1906. év végén könyveit lezárva, az alábbi vagyoni állapotát igazolta be.

1. 212 egyén betétje	61.000 K.
2. Teljesen befizetett üzlet-rész	12.000 K.
3. Az országos központi hitelszövetkezetnél üzlet-rész (kamatozó)	600 K.
4. Mezőgazdák szövetkezeténél üzlet-rész	100 K.
5. Tartalék alap	5000 K.
Összesen	78700 K.

Tehát a siménfalvi hitelszövetkezet tagjai 11 év alatt összegyűjtöttek a hitelszövetkezetbe 78.700 korona vagyont. A tagok összes tartozása 92.000 korona. A vagyon és tartozás közt a különbség 13.300 korona. Ezen 13.300 korona hiányt a szövetkezeti tagok 2—3 év alatt összegyűjtik. Nem kell tehát 50 év, hanem elég 14—15 év is, hogy egy hitelszövetkezet egy közösséget megszabadítson az idegen pénztől.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a siménfalvi hitelszövetkezet segítette a községben levő elemi iskola felépítését, lehetővé tette egy ifjúsági Otthon építését, a fogyasztási szövetkezetnek folyó számlára pár hétig mindig kamatmentes kölcsönt ad, a tejszövetkezetnek a televásárlásba és építésbe szükséges összeget előlegezte, 1906. év őszén a magyar mezőgazdák szövetkezetének 32.000 korona értékű lóheremagot vásárolt össze, mivel a tagjainak biztosította a lóheremagnak megfelelő értékesítését. A hitelszövetkezet tisztviselőit megfelelő fizetésben részesíti és jótékony célokra minden évben tekintélyes összeget áldoz.

Végül köszönetet mondok Györke Albertnek, a siménfalvi hitelszövetkezet könyvelőjének, ki ez adatokat szíves volt rendelkezésemre bocsátani.

Illo tisztelettel és jó akarattal felhívom a székely kirendeltség figyel-

mét a hitelszövetkezetek alakítására. Az a sok közhasznú intézmény, mint a kirendeltség nap-nap után létesít, a hitelszövetkezetben találna támaszt és segítő kezet.

Szentannai Sámuel.

Melyik szálal takarmánytól tejel legjobban a tehén?

Azt hiszem semmi sem érdekelteti gazdátársaimat inkább, mint a feltett kérdés. Hiszen manapság a marhatartás okserü gazdálkodással valóságos Isten áldása a gazda emberre. Különösen megbecsülhetetlen a gazdaságban a jól tejlő tehén.

Amde hiába van meg a jó tulajdonság a tehénben a tejelésre, ha nem igyekezünk jól táplálni s főleg oly takarmányt termeszteni, amelynek etetése által a tejmenyiség szaporodását és jóságát előmozdítjuk. Ha rá gondolkodunk arra, hogy a takarmánytermesztésnél mennyi hibát követünk el, el fog a szomorúság. El fog azért, mert a legtöbb esetben mi magunk csaljuk meg magunkat, mi magunk igyekezünk tönkretenni a réteinknek egész természetét s mégis az isteni gondviselést hibáztatjuk. A mondottak igazolására felemlitem a sok hiba közül a következőket: Hiba az, hogy sem a kaszáló réteinkből, sem a szántóinkról a töviset és más haszontalan káros növényeket nem irtjuk, hanem munkaközben kikerülve, ott hagyjuk és engedjük kimagzani, pedig egy kasza-, kapar-, sarló-vágással artalmatlanná tehetnők;

hiba az, hogy egymás kaszáló réteit nem kiméljük, keresztül-kasul járjuk a füvet, a disznókkal összevissza turkáltatjuk a földjét;

hiba az, hogy a mesterséges takarmányok vetőmagjaul olcsót veszünk és rosszat. S különösen ez utóbbi hibákra akarom felhívni a gazdátársaim figyelmét annyival inkább, mert a törvény tiltja az arankás vagy fecskefonalas takarmánymagvak elárúsítását. S ha a múlt évi arankás heretermésünkre gondolunk, mely mint egy sárga szőnyeg, úgy vonta be a lóheréseinket, lehetetlen, hogy ne igyekezzünk e bajnak elejét venni.

Éppen e célból ajánlom azt, hogy minden gazdátársam vessen jövőre tiszta, arankamentes lóheremagot. S mi után ma-holnap itt a lóhere magvásárlásának az ideje, senki olcsót ne vegyen, mert „olcsó husnak hig a leve.” Ki arankás magot vásárol és vet, magát csalja meg és az a szomszéd gazdátársait is megkárosítja a fecskefonalas lóheréjével.

Ezek után illő, hogy a már feltett kérdésre is megfeleljek. Legjobban tejel a tehén a szálal takarmányok közül a maga idejében lekaszált és jól szárított száraz lóherétől.

Ha nincs igazam, kérem gazdátársaimat, győzzenek meg az ellenkezőjéről.

K. M.

LEGUJABB.

Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap este Bécsbe érkezett, hogy a kiegyezési tárgyalások ügyében Beck báróval értekezzen és ő fellegénél kihallgatáson is megjelenjen. Hétfőn délután egy órakor a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál, kinek a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslatot mutatta be, az autonóm vámtarifák kérdése azonban nem került szóba, mert még miniszteri tanácskozás tárgyát sem képezte. Délután 4 órakor Koritowszky osztrák pénzügyminiszterrel és Beck báró osztrák miniszterelnökkel tanácskozott Wekerle jó két óra hosszáig a vámtarifa kérdéséről, a vitát azonban még nem fejezték be. Politikai körökben beszélnek, hogy következő javaslat merült fel, hogy mi módon lehetne a kiegyezési tárgyalásokat szüntetni; ennek állítólag előfeltétele

az volna, hogy a magyar kormány az autonóm vámtarifát a közgazdasági bizottságban egyelőre ne tárgyalassa.

Bánffy Dezső bárónak Gajári Ödön ellen indított rágalmozási és becsületsértési pörében a budapesti büntetőtörvényszék esküdtszéki bírósága bűnösnek mondotta ki Gajári Ödön lapszerkesztőt és ezer korona fő és 600 korona mellékbüntetésre ítélte. A pör tárgyát ama sértések és gyanúsítások képezték, melyeket Gajári lapja Bánffy Dezső báróról, a Zeysig-féle broszura megjelenésekor közölt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hihetetlen hírek.

MOMDJÁK: hogy a héten az összes postavonatok a legnagyobb pontossággal érkeztek be Udvarhelyre; mondják: hogy a cukrászdában minden kártyajáték szigorúan tiltva van;

mondják: hogy Udvarhelyen már szerdán délelőtt lehetett budapesti vasárnapi lapot olvasni;

mondják: hogy úgy a március 15-iki, mint az áprilisi nagy Rákóczy-ünnepélyre az illetékes körök már nagyszerű előkészületeket tesznek;

mondják: hogy a miniszteriumokban mindent ígérnek, a mit kérünk, de semmit se adnak, a mire szükségünk van;

mondják: hogy szigorú büntetéssel sújtatik, a ki házában csurgóját nem a járdára vezetteti le.

mondják: hogy uszodára azért nincs szükségünk, mert úgy is nyakig uszunk: az adósságban.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Clementina hercegnő**, a bolgár fejedelem és a megboldogult József főherceg özvegyének Clementina főherceg asszony édes anyja, 90 éves korában bécsi palotájában meghalt. A temetés napja nincs még meghatározva, de valószínűleg 5—6 nap múlva lesz. A holttestet behalaszmozták és Coburgba viszik, a hol elhunyt ferje, Ágost herceg mellé temetik el.

— **Esküdtétel.** Az új igazságügyi államtitkár, Meskó László képviselő, szombaton tette le a hivatalos esküt Günther miniszter kezébe. Kinevezését a hivatalos lap vasárnapi száma közli.

— **Juhturógyár és sertéshizláló** részvénytársaság alakuló közgyűlését vasárnap, e hó 24-én, a vármegye-háza kistermében tartja meg, melyre az érdeklődők ezuton meghívataknak.

— **Jegyzőválasztás.** Gáspár Pál ny. körjegyzőt e hó 18-án, hétfőn Fenyédre segédjegyzőnek választották meg.

— **Apponyi Lajos gróf**, magyarországi udvarnagy súlyosan megbetegedett. Két hét előtt influenzába esett, melyhez később asztmatikus bántalmak és kisebb mérvű érmeszedés is járult; a beteg udvarnagy állapota iránt, a kabinetiroda útján ő felsége a király is érdeklődött, ki-vel megnyugtató híreket közöltek.

— **Szent Antal estély.** A folyó hó 24-én este 7 órakor, a főgimnázium dísztermében tartandó Szent-Antal-estély műsora: 1. Nyitány. Ének Szent Antalhoz. 2. Szaval: Fülöp Erzsike. 3. Szabad előadást tart: Schiller Irma polg. isk. igazgatónő. 4. Zene-duett. Előadják: Ember János és Ember Dezső főgimn. tanulók. 5. Szaval: Dózsa Sarolta. 6. Monológot ad elő: Deréki Antal. 7. Bezáró ének. Harmoniumon játszik Szabó Antal.

— **Eljegyzés.** Kisfaludy Ilonát eljegyezte Rusznák József Székelyudvarhely.

— **A tavaszi sorozás vármegyénben.** Az udvarhelyi járásban a fősorozás következő sorozatban esik meg: 1907. év március hó 1-én: fenyédi, vágási, székelyszenttamási és szentegyházásfalvi jegyzői körök összes legénysége, 1907. év március hó 2-án: bögyözi, felsőboldogfalva, farkaslaki és székelyszentkirályi jegyzői körök legénysége, 1907. év március hó 4-én: alsósófalvi, farczádi, Korond és Atyha jegyzői körök legénysége, 1907. év március hó 5-én: székelypálfalvi kör, Parajd és Zetelaka nagyközségek összes legénysége, 1907. év március 6-án: bikafalvi kör, Oroszhegy és Varság nagyközségek összes legénysége, 1907. év március 7-én: Székelyudvarhely város összes legénysége. A kereszturnjárási sorozójárában március 9., 11., 12., 13., 14., 15. és 16-ik napján. Az oklándi sorozójárában március 19., 20., 21., 22., 23. és 26-ik napján.

— **Soó Rezsőt** Udvarhelyvármegye tisztb. főügyészet és törvényhatósági bizottsági tagját, vasárnap délután 3 órakor temették a város előkelőségének impozáns részvétele mellett. Az egyházi szertartást gróf Mikes János főesperes-plebános végezte fényes segédlettel; a halottat vivő kocsi és egy másik e célra kirendelt kocsi a kisorok tömege borította el és az általános részvét, a hátramaradt özvegy és árvája felé fordult, a kik zokogva állottak körül a korán elhunyt ravatalát. Hiszen a halál, az elmúlás mindég nagy sebet üt a hátramaradottak lelken, de sohasem oly megrendítő, mint a mikor egy fiatal, eleterős tölgy dől ki, a kinek még hivatása és kötelessége is lett volna a földön; de a Mindenható végzésébe meg kell nyugodnunk keresztényi megadással és így találjanak a mélyen sujtottak is vigaszt abban, hogy a megboldogultat a halál nagy és nehéz szenvedéseitől váltotta meg egy örök nyugalomra, melynek sirjánál barátai és városa kegyelele őrizi meg emlékét.

— **Esküdtszéki tárgyalás Kolozsvárt.** Fülöp József és Nagy András a «Kolozsvári Munkás»-ban megjelent cikkeikben az ügyészség, a kormány és az építőmesterek elleni izgatás miatt az esküdtbírók elé kerültek. Az esküdtek a vád és véd-beszédek meghallgatása után, mindkettőt bűnösnek mondtak ki az izgatás vétségében és ennek alapján a bíróság Fülöp Józsefet 6 hónapi államfogházra, Nagy Andrást 6 hónapi államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő azonban semmisségi panaszt jelentett be.

— **Közbirtokossági közgyűlés.** A székelyudvarhelyi városi közbirtokosság március 10-én délután 2 órakor tartja rendes közgyűlését a városi tanácsház nagytermében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó; 2. jegyzői jelentés az 1906-ik évről; 3. pénztárnoki számadás az 1906-ik évről; 4. költségelőirányzat az 1907. évre; 5. esetleges indítványok.

— **Az Agrár takarékpénztár r.-t.** Marosvásárhelyt a múlt 1906. évben egy millió részvénytőke, 185 176 korona tartalék és 6 713.886 koronányi betétállomány mellett 137.752 korona 32 fillér tiszta nyereséget ért el; az osztalék 7 százalékot tesz ki.

— **Csodaművész.** A kis 8 éves Kautmann Pali hegedűművész, ki mint meggyőződtünk Gyulafehérvárt gróf Majláth Gusztáv püspök ur ő nagyméltósága ajánlata folytán azottani tanintézetekben is bemutatta nem mindennapi technikai ügyességét és korához képest megfelelő zenei képzettségét ma, csütörtökön este tartja a „Budapest” szálloda éttermében hangversenyét válogatott műsorról. A nekünk bemutatott erdélyi lapok szíveshangzó kedvező bírálatai alapján, szívesen hívjuk fel közönségünk figyelmét e csodagyermek művészetére.

— **Az Iparosok „Szabad Lyceumán”** vasárnap szépszámu közönség jelenlétében tartotta általános érdekű és szabatos előadását Németh Albert pénzügyi titkár a „Javakról”; a népszerű modorban előadott értekezést a közönség zajos elismeréssel jutalmazta.

— **Magyar marhatenyésztés.** A «Köztelek» című közgazdasi lap február 9-ki száma, figyelemre méltó cikket közöl Ugron Zoltán tollából, a magyar marhatenyésztés kérdésének tisztázásáról. A cikk végeredményében arra a következtetésre jut, hogy a szarvas marhák keresztetése nem magyar fajokkal hátrányára válik a marhaállománynak úgy külső fejlődésben, mint termékeinek jövedelmezése és értékesítése tekintetében és a következtetéseket egyes felhozott példák után vonja le nagy szakértelemmel. A kérdés még forrongásban van és a Székelykereszturon február 28-tól március 1-ig tartó bikakiállítás, az erdélyi magyar tenyészetek java lesz bemutatva s ott lesznek az érdeklődő gazdák, meg a földművelési kormányzat állattenyésztési közegei és ez alkalom ismét hozzájárul a kérdések tisztázásához.

— **Az udvarhelyi várm. gazdasági egyesülettől.** 64—1907. szám alatt, a következő értesítést vettük: Az 1907. febr. 28-án tartandó székelykereszturi tenyészkiállítás jutalom díjainak kimutatása. I. bikadíjak. A) Nagytenyésztőknek: 1. Az O. M. G. E. tiszteletdíja és 100 K. 2. Az E. G. E. adománya 100 K. 3. Az E. G. E. adománya 80 K. 4. Az E. G. E. adománya 60 K. 5. Az E. G. E. adománya 50 K. B) Kistenyésztőknek: 1. díj E. G. E. adománya 100 K. 2. díj 80 K. 3. díj 60 K. 4. díj Az O. M. G. E. adománya 50 K. 5. díj Az O. M. G. E. adománya 30 K. 6. díj Az O. M. G. E. adománya 20 K. C) Községeknek: 1. díj 25 K. 2. díj 20 K. 3. díj 15 K. 4. díj 15 K. II. Tehén- és üsző-díjak. A) Borjas teheneknek: 1. díj 100 K. 2. díj 60 K. 3. díj 50 K. 4. díj 40 K. 5. díj 30 K. 6. díj 25 K. 7. díj 20 K. 8. díj 15 K. B) 3 éves üszőknek: 1. díj 80 K. 2. díj 60 K. 3. díj 50 K. 4. díj 40 K. C) 2 éves üszőknek: 1. díj 50 K. 2. díj 40 K. 3. díj 20 K. 4. díj 15 K. A díjazásra 1600 koronát a nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszterium adományozott; ebből jelen alkalommal kiadatik 1200 K. A díszdíjat és 100 K-át az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, 200 koronát az Erdélyi Gazdasági Egyesület ajándékozta. Tehén és üsző pénzdíjakra csak kitenyésztők pályázhatnak, nagytenyésztők oklevéllel tüntethetők ki. Az elnökség.

— **Halálozás.** E hó 18-án kísérték örök nyugalomra Sándor Andor ref. collegiumi II. osztályu székelyhidegkuti, 11 éves tanulót, a ki a megyei kórházban élete tavaszában elhunyt; temetésére a főiskolák tanuló ifjúsága, tanáraik vezetése mellett vonult ki.

— **A medeséri ifjúsági egyesület** ujonnan szervezett vegyes dalkara folyó hó 23-án, a község házában, saját könyvtára javára, zártkörű kórasar táncvigalommal végződő hazafias dalestélyt rendez, kitérő, válogatott műsorról. Helyárak: I—II. sor 50 fillér, a többi sor 40 fillér, állóhely 30 fillér. Felülfizetéseket a nemes cél javára köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— **A vidéki rendőrkapitányok gyűlése** Budapesten hétfőn vette kezdetét Pest vármegye székházának közgyűlési termében. Az erdélyrészi városokból megjelentek: Hegedüs Sándor Marosvásárhely; Hadady Endre Dr. Tussay Gábor, Mihály József Kolozsvár, Géber Károly Déva, Vasvári Arthur Segesvár, Gyürk Zsigmond Beszterce, Farkas Mihály Brassó, Molnár Samu Abrudbánya, Nánásy Miklós Deés, Emmerling Rezső Kolozsvár, Bornemissza Gyula Torda,

Zettler István Dr. Sepsiszentgyörgy. A magyarországi városok nagy részének rendőrkapitányságai is képviselve voltak. És Székelyudvarhely?? Erről mégis talán jobb lesz hallgatni!!!...

— **Simó László** csizmadia felsőboldogfalvi e hó 15-én este névnapra lövöldözni készült s egy 48-beli fringit készített e célra. E közben a mellette ülő Szathmáry Sándor 3 éves gyermekét, aki anyja ölében ült, az elsült pisztoly golyója fejen találta és a felfejét a baloldalon ellötte. — Gergely Dénes fenyédlakos alig 1 pár hónappal előbb szabadult 5 éves fegyházból, e napokban részegen Kozma Tifán János varsági lakost megtámadta és fülön szúrva, a helybeli kórházban meghalt.

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön február hó 21-én Alsószopor, Medgyes; 22-én Kiskend, Nagyborosnyó; 23-án Ó Radna; 24-én Borsá, Gyergyóalfalu, Kőröspatak, Nyárad-szereda, Székelykeresztur, Szerdahely; 25-én Nagysink; 27-én Sepsiszentgyörgy, Dragus.

— **Törvények és rendeletek.** Az összes törvények és rendeletek hivatalos kiadásának gyűjteménye, valamint bármely évi törvények és rendeletek külön kiadásai egyenkint is megrendelhetők Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében, Székelyudvarhely.

— **Két kereskedő volt egymás mellett,** az egyik tönkrement, a másiknak fizetle virágzott. És miért volt ez így? mert az egyik csupa külföldi cognacot tartott, a másik pedig csak az Első Alföldi Cognacgyárból rendelte áruát.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasread tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénasavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 2000 kényelmes lakosztoba Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig

Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(86. folytatás.)

Ha valamely birtokra nézve a jus regium valamikor érvényben volt és azt valaki a tulajdonos halála után birtokába vette és az 32 év lefolyása alatt a fiskus kezére nem került és az illető ama jószág zavartalan birtoklásában volt, akkor az a kellő idő elmultával a jus regium igényeitől megszabadult és így az a korábbi jus hereditarium lett és annak erejénél fogva birtokolható. Ha pedig nem telt el a 32 esztendő zavartalan birtoklásban, akkor az az erre vonatkozó általános országos törvények szerint jus regium alá esik. Ez a modus követendő a Székelyföldön levő, a jus regium alapján vagy örökösödési jog szerint idáig birt jószágokra vonatkozólag. Azokra a birtokokra nézve pedig, melyekre a tulajdonos maga szerzett vagy kellett később jus regiumot szereznie, az általános országos törvények maradnak érvényben.⁴⁵

A székely örökösödési jogra vonatkozólag az Approbaták eme homályos és nehézkes mondatai a következő régi tényállapotokra mutatnak rá: Volt a Székelyföldön olyan birtok, melyre nézve a jus regium érvényesült és volt olyan, mikor a helyett a székely örökösödési jog érvényesült. Annál fogva föl kell tennünk, hogy Rákóczi 1636-iki privilegiuma csak azokra a birtokokra terjedt ki és vonatkozott, melyek nem valamely fejedelmi adományozás alapján kerültek magánbirtoklásba. E felfogás mellett szólnának aztán amaz előbb említett adományozások is, melyek 1650 után az

örökös nélküli elhalálozás folytán tettettek és adattak.

A jus regium kiterjedt vagy ki volt terjeszthető olyan birtokra, a melyre nézve eladdig a székely örökösödési jog érvényesült; mindazáltal ez csak a tulajdonos kívánatára vagy beleegyezésével történhetett, a fiskus ilyesmi önkényűleg nem járhatott el.

Meg is szűnhetett a jus regium. Mikor egy székely valamely birtokosnak örökös nélküli elhalálozása-kor olyan jóságot, melynek a rajta levő jus regium szerint a fiskusra kellett volna szállnia, elfoglalt, kez-tett rá és annak 32 évig zavar-talan birtoklásában maradt vagy maradhatott, akkor a fiskus elvesz-tette az ő jogát arra és az a birtok az örökségi birtok jellegét öltötte magára.

A jus regium a Székelyföldön semmiben sem különbözött a vármegyei földtől. Amarra nézve is ugyanazon országos törvények áll-tak, mint erre és azoknak lényeges rendelkezése az volt, hogy olyan birtok, mely a fiskusra volt jus regium alapján szállandó, kincstári bir-tokká nem volt tehető, hanem el, tovább kellett azt valamely magá-nosnak adományozni. Ugyanezen el-bánás alá esett a fiskus tulajdonába felségsértés következtében került bir-tok is, ugyanis a kettő közt az Ap-probaták nem tesznek különbséget.⁴⁶

Voltak továbbá örökölt birtokok, ösiségek, olyanok, melyek az 1636-ik évi privilegium szerint magszakadás esetében sem szálltak a fiskusra, hanem a székely örökösödési tör-vény alá tartoztak. Az ily birtokok elkobozhatóságának jogát, mint bünt-etést a hadi szolgálat elmarasztá-sáért, az 1648-iki országgyűlés meg-szűntette ugyan, de az más tekin-tetben hatályban maradt.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI IZENETEK.

K. F. A hiányzó számokat elküldöttük jsmételtén, egyúttal pedig illetékes helyen intézkedtünk, hogy a rendetlen kézbesítés jövőre elő ne forduljon. Minden egyes eset-ben, mikor a lapot pontosan nem kapja, szíveskedjék kiadójátunkat azonnal ér-tesíteni.

Verítés. Ez a téma már nagyon el van csépelve; újabbat és jobbat kérünk.

M. G. Nyílt kérdéseinkre még nem kap-tunk sehonnán se választ.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újság-kiadó intézete.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem ide-gesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvende-nek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a leg-jobb szereknek az alphasphorsavas mész és nátrón hozzáadásával ké-szülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógy-erejével a gyermeket gyorsan jutítja erőteljes egészségre. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minélfogva könnyen bevehető és mivel egyúttal feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek mű-ködését rendezi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmúlja a közön-séges csukamájolajat.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódi-ságának jele a „hátán nagy csuka-halat vivő halász” védjegy.

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

KÖZGAZDASÁG.

— Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva . . .	150.—	154.—
Finom szesz adózatlanul . . .	50:50	54:50
Nyers szesz adózva . . .	147.—	149.—
Denaturált szesz	40.—	42.—

1086—907. kig. sz.

Árverési hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező „Záldog” nevű erdőben levágott 100 öl tűzifa folyó évi február hó 24-én, délelőtt 8 órakor, a helyszínén megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Székelyudvarhely, 1907. február 20.

Soó Domokos,
h. polgármester.

Hirdetmény.

Segesvár városának kormányható-ságilag engedélyezett

tenyészállat-vására

folyó évi március hó 12-én fog az új marhavásártéren megtartatni.

A vásár alkalmával a város által díjak 700 K összegben fognak kiosztatni.

Helypénzek vagy más díjak nem szedetnek.

Díjakban csakis azon Nagyküküllő vármegyei tenyésztők részesíthetők, kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy a díjazandó állat legalább háromme-gyed év óta birtokukban van.

A városi tenyész-állatvásárral kap-csolatosan a segesvári járási főszol-gabíró külön hirdetménye szerint járási tenyész állatdíjazás is fog meg-tartatni.

A márhalevél feltétlenül elhozandó. A vásár alkalmával községek és föld-birtokosok tenyész-állatokbani szük-ségletüket fedezhetik.

Segesvár, 1907. február hóban.

A városi tanács.

597—907. ki. szám.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye oklándi járá-sában Székelyderzs községben meg-üresedett körjegyzői állásra pályá-zatot hirdetek s felhívom mindazo-kat, kik ezen állást elnyerni óhajt-ják, hogy az 1886. évi XXII. t.-c. 74. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megkivánt képességet, ugy-szintén eddigi működésüket és er-kölesi előéletüket tanúsító okmányok-kal felszerelt kérvényöket **folyó év február 25-én délután 4 óráig** hoz-zám annál is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványokat nem veszem figyelembe.

Ezen körjegyzőséghez Székelyderzs és Székelymuzsna községek tartoz-nak.

Javaldalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Lakbér és dologi kiadások a kör községei által fedeztetnek.

Oklánd, 1907. évi február 14.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró.

Tölgy- és bükkfaeladási hirdetmény.

A felsőrákosi volt urbéres köz-birtokosság erdeje A. ü. o. 1—4 osztágában „Harmatbérc” az 1. fél-fordaszak alatt visszahagyott 32 köbm. felüli tölgy- és bükkfát, a mely elő-zetes becslés szerint mintegy 500 köbm. tölgyrönkö 500 köbm. tölgy-épület, 1544 köbm. bükk mü, 3825 köbm. bükktüzi és 1274 köbm. tölgy-tüzifát teszen ki, Felsőrákos község házána 1907. évi március 9-én dél-előtt 10 órakor tartandó zárt ajánla-tokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek becs-áron felül tövön az erdőben eladja.

Kikiáltási ár 20859 korona.
Bánatpénz a kikiáltási ár 10 szá-zaléká.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

Részletes becslés, árverezési és szerződési feltételek a vagyási m. kir. járási erdőgondnokságnál és alul-írott nál megtekinthetők

Kelt Felsőrákoson, 1907 febr. 17.

SZÉKELY MÓZES,
közb. elnök.

BOR!

Fernengel Gyula székely-udvarhelyi bornagykeres-kedőnél

a legjobb minőségben, nagy válasz-tékban és legelőnyösebb árak mel-lett nagyban és kicsinyben kapható.

Haszonbérbeadás! Szé-kely-udvarhelyt a Csere-utca-ban fekvő lucernásnak használt terjedelmes bel-telek több évekre haszonbérbe ada-tik. Értekezhetni Gyarmathy Ferenc ügyvéddel.

Óriási siker!

„Antinicotin”
szivarka hüvely
= szivar dobozokban.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmívelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

(Kossuth Lajos utca 27. szám alatt)

ugy palack
mint hordó

BOROK

legolcsóbban
kaphatók.

Megrendelésre bármely faj palack borok hozathatók. Vételnél hordóért li-terenkint 13 fillér letét adandó. Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámitott áron visszavétnek.

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi közsén-raktár!

Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermek-játék, diszmutárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden eset-ben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különleges-ségei, batéliákban és kimérve, ugyszintén minden fajta likörök, a legjobb és leghirnevesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak